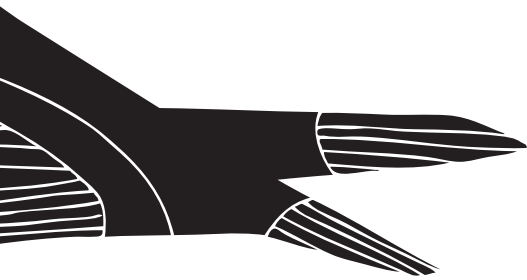

LEENA KROHN

HOTEL SAPIENS

és más irracionális elbeszélések

Fordította:
Molnár Csilla

1.

kocsonya

A TENGEREK SÖTÉT MÉLYSÉGEIBEN jelentéktelen kocsonyaszerű élőlények élnek, melyek összekapcsolódva egy új, sokkal méretesebb állatot hoznak létre, ami olykor-olykor egészen a víz felszínéig emelkedik. Ki ne ismerné az óceánok nyílt vizein élő, mérgező *Physalia physalis*? A *Physalia physalis* egy zoid, ami egyszerre önálló egyed és komplett társadalom; egy és százezer. Nézzétek csak ezt a lebegő birodalmat, ahogy összehúzódik és kitágul, ahogy korallzátonyok és alga borította hajóroncsok mellett elhaladva ringatózik a lassú áramlatokban, óriási árnyékát ősi városok romjaira vetve! Látjátok, hogyan változtatja a színét? Hol csontfehér, hol türkiz fényben ragyog. Látjátok tekerdő alakját, ami összehúzódik, majd újra megduzzad, az arca pedig minden pillanatban más formát ölt? Akár negyven méter hosszan is kinyúlhat, hatalmas feje pedig egyszer pápaszemes kobrára, mászor orrszarvúra vagy dühös öregember grimaszba rándult arcára hasonlít.

Látszólag az emberiséget is hétmilliárd egyed alkotta, de ha egy kicsit alaposabban is szemügyre vettétek volna ezt a fajt, feltűnhetett volna: egy és ugyanazon lény volt. Ugyanilyen medúzaszerű szörnyceteket alkottunk a szárazföldön.

Vagy válasszunk ki egyetlen organizmust, egy tetszőleges hús-vér személyt, akár innen a Hotel Sapiensből, bárkit, akár ezt itt, aki a tollat tartja a kezében. Vajon ő egy valaki? A teste, mellyel helyet változtat, melyet ideiglenes lakásának mondhat, melyet az ő nevének szólítunk (mintha azonos volna vele), valójában egy több milliárd lény alkotta közösség. És az elméje: számtalan különböző akaratból, számtalan különböző énből áll – rengeteg egymáson belül lévő, váltakozó, egymással harcoló egóból...

Az egész nem ismeri a részeket, s a részek sem az egészet. Ez az élő egyedekből álló, dühösen fortyogó massa ugyanakkora bizonytalanságban él, mint az emberiség; miközben az öregek elsorvadnak és meghalnak, a helyükre vég nélkül születnek az újak. Talán azok a lények is úgy gondolják, hogy önállóak és függetlenek, mindegyikük egy külön világ, miként azt valaha ez a személy is hitte.

Micsoda illúzió! Mekkora tévedés!

2.

ellopott égbolt

SOKÁIG VÁRTAM A VÁLASZT A MELLÉkelt levélre, amit számtalanszor átjavítottam és alaposan végiggondoltam. A levelet lakókontinensem külügyminiszterének, a bárónőnek címeztem. Nem tudtam eldönteni, hogy őfenségének vagy őexcellenciájának volna-e illendőbb szólítani, így megengedtem neki, hogy maga válasszon a két lehetőség közül:

Tisztelt Fenség/Excellenciád!

A legnagyobb tisztelettel arra kérem Önt, hogy fordítson figyelmet azokra a vegyszerekre, melyeket repülőgépekről nap mint nap városainkra, megyéinkre és egész kontinensünkre permeteznek. Az általuk hagyott egyértelmű nyomokat bárki tanulmányozhatja az égen. Kérem, hogy késedelem nélkül tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ezt, az egész népeket és az emberiség jövőjét egyaránt veszélyeztető mérgezést leállítsák és a bűnösöket az igazságszolgáltatás elé állítsák.

Ön bizonyára azzal is tisztában van, hogy a legutóbbi földrengés nem természetes, hanem szándékosan előidézett katasztrófa volt. Közismert tény, hogy már évtizedek óta fegyverként használják a földrengéseket – ezt a gyanút elismert kutatók és tudósok, valamint az államok előjárói is megerősítették. Talán azt is tudja, hogy elektromágneses hullámok segítségével lehetséges földrengést, éghajlatváltozást és vulkánkitörést előidézni, és a legtöbb, mostanság pusztító szökőárat, hurrikánt és árvizet bizonyos idegen erők, intézetek és kormányok hozták létre. Ön a leginkább alkalmas annak az elbírálására, hogy ebben a helyzetben miféle intézkedéseket kell tenni. Végre az állampolgároknak is meg kell tudniuk, hogy a romboló kapitalizmus rutinszerűen okoz hasonló katasztrófákat, melyeket ugyan természetes jelenségekként tüntetnek fel a hírekben, de valójában alaposan kitervelt merényletek.

Bízom abban, hogy Fenséged/Excellenciád keményen és igazságosan lép fel eme, az emberiség létét fenyegető bűncselekmények ellen. Sorsunk az Ön kezében van.

Legtiszteleteljesebb üdvözetét küldi

Väinö K-nen

Ahhoz, hogy megvilágítsam, miféle észlelések és körülmények vezettek el engem a szóban forgó levél megírásához, el kell mesélnem a múltamat.

Gyermek- és ifjúkoromban úgynevezett sajátos nevelési igényű tanulónak tartottak. Nekem nem voltak olyan szabadidős elfoglaltságaim, mint a többi korombeli gyerekek: nem volt érzékem a zenéhez, testalkatomhoz semmilyen sport nem illett, és az egy-

szerű számítógépes játékok kezelését is csak ügyel-bajjal tudtam elsajátítani. Az iskolában felmentettek mind a nyelvek, mind a természettudományok alól, és meg sem próbáltam gimnáziumba jelentkezni. Azonban a magam szakállára megkíséreltem megoldani olyan matematikai problémákat, amelyek a tananyagban nem szerepeltek, és éjjelente Spinoza *Tanulmány a megértés javításáról* című írását olvastam. Figyelmemet azonban leginkább a felhők és az árnyékok, a fényvisszaverődések és a tükröződések kötötték le. Rajongtam a mélyedésekben megülő csapadékvíz és az utcák tócsái iránt is, melyek mintha nyílások lettek volna egy tisztább, jobb világba. Kerültem a szemkontaktust, az eget vagy a földet bámultam, nem néztem sem a lábam elé, sem a többi emberre. Éppen ezért Bámézkodónak csúfoltak.

Régen rengeteg, fehér éjszakába észrevétlen átforduló nyári napot töltöttem el hanyatt fekve a fészerünk tetején. De nem aludtam, hanem tágra nyílt szemmel néztem. Néztem és láttam.

Hogy mit láttam? Puha hengereket, távolban megszilárdult hullámokat, égi óriásmolekulákhoz hasonlító fényes dupla spirálokat, ferde tornyokat, melyek túlnyúltak a határtalan habtengeren, és azok lassan aranyló pelyhekké porló csúcsait. Sugarakat, melyek a látóhatár közelében nyalábokká egyesültek, mintha láthatatlan erő gyűjténé össze őket; széleseben száguldó vitorlásokat és egyenletesen úszó kompokat; pihés angyalszárnyakat és gyapjúgombolyagok menekülő nyájait. Láttam az alkonyat kemencéjében perzselődő rongyokat és pávatollakat, láttam lángoló madártollakat és kobaltkék szalagokat, távoli fenyőerdők recés körvonalát és ködhurkok foszladozó karikáit. Ábrákat, melyeknek hamis geometriája megcsalta a szemet, és az üresség ragyogásában eltűnő formátlan óriásalakokat.

Ezeket a lélegzetelállító jelenségeket tanulmányoztam nyaranta, ezt a pillanatról pillanatra megújuló szigetvilágot, amiről semmiféle térkép nem tesz említést. A téli égbolton tekintetem a fátyolfelhők foszlányait kutatta, melyek olyanok voltak, mintha száraz nyest-szőr ecsettel festették volna meg őket. Időtlen augusztusi napokon szemem a gomolyfelhők hegyi városaiban bolyongott, és elidőzött a mélység felett kiszögellő sziklákon. Egyetlen egyszer még a Kelvin–Helmholtz-felhő megdöbbenően szabályos hullámaint is láthattam.

Megtanultam osztályozni az égbolt jelenségeit, megbecsülni a felhők magasságát, és valamelyest még az időjárást is képes voltam megjósolni belőlük. Bár szüleim gyakran megfeddtek a sok álmodozásért és lustálkodásért, idővel hozzászoktak furcsaságomhoz, és békén hagytak. Sőt, egyszer fültanúja voltam, amint anyám – miközben azt hitte, hallótávolságon kívül vagyok – a szomszédunk előtt dicsérte különleges kedvtelésemet. Később már valódi felhőlesőnek tartottak, és ez büszkeséggel töltött el.

Amikor vihar készült, minden egyéb foglalatosságomat megszakítottam, és kisiettem a szabad ég alá, hogy elkapjam az erős szélben gomolygó sötét viharfelhőket. Ezek a pillanatok számomra felbecsülhetetlen értékűek voltak! A monumentális, komor felhők előterében a város háztömbjei, az autósorok és a járókelők a régi filmek technicolorszíneiben pompáztak, hogy aztán ragyogásukat elnyelje a lezúduló zápor.

Minél többet tanulmányoztam az ég jelenségeit, annál könnyebben észrevettem mások számára láthatatlan dolgokat. Életet és jelentést találtam ott is, ahol a többiek csak az üres eget vagy a füst árnyékát látták, vagy tükröt, amiben egy meglebbenő függöny képe verődik vissza. Egyszer, hanyatt fekve a település legmagasabb dombjának,

a Fene-hegynek sziklás tetején, egy korongot láttam. Arany jegygyűrűhöz hasonlított, és a szivárvány színeiben szikrázva száguldott át az égbolton. Sokáig bámultam. A közepén sötét lyuk volt. Álmaimban még mindig rendre felbukkan ennek a korongnak a képe – tökéletes pontossággal.

A felhőkön kívül másfajta mozgásra is felfigyeltem. Rendkívül gyors volt, és olyan élénk, hogy alig tudtam követni a szememmel. Ahhoz, hogy észlelhessem, félig le kellett hunynom a pilláimat, de így is, amint sikerült elkapni a tekintetemmel, már el is tűnt. Ezt a mozgást végül videokamerával tudtam elcsípni; szalagra rögzítettem, amit aztán megállítottam, és így közelebbről is meg tudtam vizsgálni.

Megdöbbenésemre azt láttam, hogy a felhőkön kívül rövid, átetsző fonalakat, élénken mozgó zsinegdarabokat is lefilmeztem, melyek pörögve sodródtak a légáramlatokban. Némelyiknek mintha valamiféle apró szárnyai vagy uszonyai is lettek volna. Ezek az égi kígyócskák elbűvöltek engem. Egy olyan életformát, olyan levegőbéli fajt képviseltek, melyet előttem még soha senki nem tanulmányozott, nem osztályozott. Legalábbis én így gondoltam. És ez a jelenség mérhetetlen boldogsággal töltött el.

A videókat megmutattam osztálytársamnak, Elenának is, akivel újabban tanítás után is találkozgatni szoktunk. Csalódottan vettem tudomásul, hogy a felvételeim a legcsekélyebb hatást sem gyakorolták rá.

– Pfff, ez csak kosz a kamera lencséjén – horkantotta.

Többé nem hoztam szóba a dolgot, így ezek a kedves felhőkígyócskák megmaradtak az én titkos örömömnek. Mert hát, ha egyszer Elena sem törődött azzal, amit a saját szemével látott, akkor aligha érdekelné a dolog bárki másét.

Hóolvadás után gyakran elkerekeztem a Fene-hegyre, miközben Vidám kutyám mellett szaladt. A hegyről kilátás nyílt délre és nyugatra, túl a városon, és az azt körülvevő szántóföldeken, egészen a mindig fényes felszínű nyílt tengerig.

A Fene-hegy azonban titkot rejtett a gyomrában, amire abban az időben egyáltalán nem fordítottam figyelmet. Régi mondákban szó esik a hegyi trollokról és barlangjaikról. Ezek a történetek mindig arra figyelmeztetnek, hogy a trollt nem szabad felébreszteni az álmából, mert gonosz és veszélyes. A mi hegyünk alatt is egy ilyen trollbarlang rejtőzött, mivel a Fene-hegy nem természetes, hanem mesterséges úton lett városunk legmagasabb pontja. Évtizedekkel azelőtt a föld alá üreget ástak, egy se vége, se hossza többemeletes labirintust. Ezt megtöltötték sugárzó hulladékkal, méregkapszulákkal, majd az üreg egyetlen bejáratát lepecsételték. A barlangrendszer tetejére az évek során több száz tonna földet hordtak, ami aztán tájrendezésen is átessett, és a lankáira ültetett fák mára embermagasságúra nőttek.

Eszembe jut az a gondtalan vasárnap, amit a hegy oldalában töltötünk, a kutyám és én. Augusztus volt, és szerintem éppen augusztusban a legcsodálatosabbak a felhők. Körvonalaik élesek, az árnyékok kékesfeketék, a fehérség különböző árnyalatai a legtisztábban tűnnek elő. Könnyű hegyvonulatok, anyagtalan kumuluszok vitorláztak a fejünk felett. Előző éjjel esett, amitől minden egyes fűszál úgy villogott, mint egy kifent kés, a világ pedig olyan egészséges, fiatal és friss volt, akárcsak én.

Egyetlen gondolattal sem adóztam a hegy komorságának. Velem volt a kutyám, a távcsövem és a fényképezőgépem, melyek nélkül el sem indultam volna. Egy dél felé tartó darucsapat repült el felettünk, egy jobb világ hírvivője. Vidám kutyám mancsait kinyújtva elszundított

egy berkenyefa alatt. Miután kigyönyörködtem magam az augusztusi égboltban, az álmoság bennem is elmosta a tudatosság határait. Elszundítottam, alattunk pedig, a hegy gyomrában, hallgatott a lakatlan város. Miután felébredtem, összeszedtem a cókómókomat, és Vidámmal elindultunk lefelé a dombról. Az ösvényen egy ismeretlen férfi jött szembe, szintén távcsővel a nyakában. Könnyedén biccentve ki akartam kerülni, de ő, amikor mellé értem, meglepetésemre erőteljesen megragadta a karomat, és megállított.

– Maga is észrevette? – kérdezte feldúlt, rekedt hangon.

A annyira megijesztett, hogy hirtelen semmit sem tudtam felelni.

– Magának is van távcsőve – mondta. – Csak észrevette, ahogy egyre csak terjed és terjed.

– Hogy érti ezt? Én a kilátást csodáltam – magyaráztam, a felhők-ről egy szót sem ejtve.

– Még hogy a kilátást?! Hah! Ott van egy szép kis kilátás magának, kérem!

Azzal rámutatott a páracsikra, ami túlnyúlt a látóhatáron. Nem tetszett nekem ez az ember, a már-már fenyegető hangszínevel. Nem volt ugyan akcentusa, de sötét szemöldöke és éles arcvonásai miatt nem tűnt idevalósinak.

– Az ott? A sugárhajtású gép kondenzcsíkja? Mi van vele?

A városunk felett menetrend szerint elhaladó repülőknél és az általuk kibocsátott páracsikoknak addig egyáltalán nem szenteltem figyelmet. Legfeljebb zavarták a kilátást egy-egy kivételes felhőjelen-ség csodálása közben.

– Csak nem gondolja, hogy az pusztán egy kondenzcsík? Nyissa ki a szemét! Azokat nem holmi közönséges utasszállítók hagyták maguk után.

– Nem kondenzcsík? Akkor mi?

– Nem hallott még a vegyszercsíkokról?

Azzal a férfi mesélni kezdett nekem bizonyos gyanús jelekről, melyekből ki lehet következtetni, hogy ezek a páracsíkok nem közösrepülőgépek nyomai, és nem is a szél vagy valami más meteorológiai jelenség hozta létre őket.

– Hát akkor mi hozza őket létre?

– Ne legyen ennyire ostoba! – mondta ingerülten. – Ne hagyja magát becsapni! Ébresztő!

Kifakadása után úgy tűnt, elvesztette az érdeklődését irántam, és folytatta az útját a hegyre. Mozdulatlanul bámultam utána, zavartan és elképedve. Milyen jogon beszélt hozzám ez az idegen ilyen barátságatlan modorban? Megérezhette a tekintetemet a hátán, mert néhány lépés után megállt, és visszafordulva még hozzátette:

– Jó a szeme, friss az agya, hát használja is őket!

Soha többet nem talákoztam ezzel az ismeretlennel, de szavai szöveget ütöttek a fejembe. A felhőkön és az égi kigyócskákon kívül a repülőkhagyta nyomokat is tanulmányozni kezdtem: a sugárhajtású motorokból kijövő páracsíkokat, melyeknek azelőtt soha nem szenteltem figyelmet. Voltak, amelyek csak órák múlva, lassacskán kezdtek szertefoszlni. Egyre inkább a rögeszmémé vált a dolog, olyannyira, hogy a távcsöveget mind gyakrabban ezen gyanús szennyeződések felé fordítottam, megfélemedezve a természetes felhők tiszta tájairól. Beleástam magam a témába, és temérdek vegyszercsíkokról szóló információra, fórumra, fényképre bukkantam.

Kezdetben ezeket olvasgatva még sűrűn elmosolyodtam magamban. Az elméletek, amelyekkel megismerkedtem, légből kapottak, már-már elmeháborodottnak tűntek. De aztán minél többet olvas-

tam róluk, minél többet vizsgáltam azokat a bizonyos jeleket, annál inkább felébredt bennem a gyanú, és többé már nem volt kedvem mosolyogni. Semmiképpen nem lehet szó pusztán kondenzálódott vízpáráról. A férfi beszédének bizony volt alapja.

Nem telt sok időbe, és már meg voltam győződve arról, hogy ismeretlen hatalmak tudatosan és kitervelten permeteznek ártalmas vegyszereket a levegőbe: alumíniumot, radioaktív mérgeket és ki tudja, még mit. Hogy miért? Kétségtől az éghajlat szabályozásáról van szó, vagy még annál is rosszabbról: biológiai hadviselésről. A dologba különböző kormányzatok és katonai hatalmak is belefolytak, azért mérgezve a levegőt, hogy ezzel szabályozzák a népességnövekedést, gyengítsék a spermák minőségét, vagy hogy kiirtsák a felesleges népességet olyan, titkos laboratóriumaikban kifejlesztett betegségek által, amelyekre nincs gyógyszer.

Az idegen férfit egyre inkább baljós hírhozónak tartottam, aki az igazsággal tönkretette ártatlan örömet. Amikor bosszankodtam, vagy rossz kedvem lett – mint ahogy akkoriban egyre gyakrabban –, a vegyszercsúkokra gyanakodtam. Azt olvastam, hogy azokon a területeken, ahova ezek az ismeretlen mérgek lehullanak, az emberek erőszakosakká válnak, jelentéktelen dolgok is kihozzák őket a sodrúkból, és egymás torkának esnek. Mi más is lehetne ez, ha nem a végítélet.

Kedvenc időtöltésem elvesztette vonzerejét. Elveszítettem azt, amit a sajátomnak tartottam, a legszentebb és leginkább nekem való dolognak, melyet bárki megcsodálhat, de senki nem birtokolhat: az eget. Az én egem békéjét feldúlták. Olykor-olykor azonban még felkerekedtem felhőt nézni. Az utolsó ilyen kirándulásra Vidámon kívül eljött velem Elena is. Vittünk magunkkal egy elemőzsiás kosarat

és egy kockás takarót, amit leterítettem a fiatal berkenye alá. A vetés kiszökdült, a tengerről leolvadt a jégpáncél. Elárasztottam Elenát simogatásokkal és kéjjel – először és utoljára. Amikor húlni kezdett a levegő, Elena összeszedegette a holmijainkat, én pedig távcsöveimet a nyugati égbolt felé irányítottam. Hirtelen elkomorodtam, és elfelejtettem mindazt az örömet, amiben az imént még részem volt. A nyugati égbolton több kilométer hosszúságú kondenzcsík időzött, átszelte az ég egész kupoláját, és foszlásnak a legcsekélyebb jelét sem mutatta.

– Nézd csak, Elena! Ezek már soha nem hagyják abba?!

– Hogy érted? – kérdezte Elena. – Hiszen az csak egy kondenzcsík!

– Azt te csak hiszed – mondtam. – Korábban én is azt hittem. De most már tudom, hogy mi az igazság.

Bármennyire is beleadtam apait-anyait, hogy Elena számára is megvilágítsam eme kártékony, egy átlagos állampolgár értelmét meghaladó, monumentális összeesküvés lényegét, ő távolságtartó maradt.

Egyre jobban belelovaltam magam, az öklömet ráztam a páracsíkok felé: – Hóhérok! Megpróbáltok kiirtani bennünket, mint valami férgeket! Elloptátok az egemet, bemocskoltátok a tiszta felhőimet!

– Mi ütött beléd? – kérdezte Elena. – Próbálj megnyugodni! Hagyd abba az ordítózást, megijesztesz!

Elszégyelltem magam, kimerülten elhallgattam, elmúlt a roham. Esteledett, a sebesen száguldó felhők nyomában könnyörtelen távolságok tárultak fel, melyeket a napfény korábban elrejtett. A hazafelé vezető úton egy szót sem szóltunk egymáshoz, de még azon az estén megírtam a levelet a miniszterasszonynak, a bárónőnek. Telefonon keresztül fel is olvastam Elenának, ő azonban egyáltalán nem lelkesedett érte.

– Tényleg el akarod küldeni ezt a sületlenséget? – kérdezte. – Hogy lehet az, hogy olvasott ember létedre, ilyen sötét dolgokat tudsz leírni? És még abba a hitbe ringatod magad, hogy válaszolnak rá?!

Igen, ezt képzeltem. Vártam a választ, de elmúlt a nyár, az ősz is, és a várva várt levél nem érkezett meg. Elena nem jött el többé hozzám. A kutyám is eltűnt. Mindenütt kerestem, még újsághirdetést is feladtam, állatmenhelyeken is jártam, mindhiába. Télen kénytelen voltam belátni három dolgot: soha többé nem látom viszont a kutyámat, Elena szakított velem, és nem fognak válaszolni a levelemre. Őexcellenciája hallgatásának okát is tudni véltem: meglehet, ő is ugyanazokhoz tartozott, akik a katasztrófák háttérében állnak, vagy ha mégsem, ez a hálózat őt is lefizette.

A felhők bámulása már nem szórakoztatott. Próbáltam egyéb kedvteléseket találni. Sakkozni, tai-csizni és gombászni kezdtem. Ez utóbbit nagyon szerettem gyerekkoromban, de most mindent kedvetlenül, igazi elmélyülés nélkül végeztem.

Egyáltalán nem lepett meg, ami később a Fene-hegyen és a Fene-heggyel történt. A naiv lelkek továbbra is csak gondolják azt, hogy természeti katasztrófa volt, de az én meggyőződésem szerint szándékos, hosszan és gondosan kitervelt, szörnyű gáztett történt. Hogy ki tette, arról fogalmam sincs. Csak azt tudom, hogy az egyik ember másik iránti gyűlölete épp annyira csillapíthatatlan, mint lenézése és megvetése a többi faj iránt.

Ahogy a föld mélyét behálózta az alagútrendszer; ahogy a szikla mélyébe lakatlan várost építettek, egy halállabirintust, ahol a láthatatlan fényt tárolták és tartották fogva – ezt a maró és pusztító, émelyítő és kopaszító erőt –, úgy szabdalták vegyszercsikokkal az eget. Talányos hieroglifákkal díszítették, ahonnan egyre csak

csöpögött az ismeretlen méreg; bőrre, levélre, bundára, tollra, tűlevélre, a vetés hajtásaira és a fű friss lándzsáira. Feltartóztathatatlanul hervasztott mindent, ami élt és virágzott, átítatott élő, életelent egyaránt.

Így építettük a ragyogó jövőt? Elszakadtunk a természet törvényeitől, de meg tudtuk-e őket akár csak egy hajszálynyra is változtatni? Agyrém volt az egész! Órűtség! A mérnöki tudomány ostobasága!

Hol vagy most, Elena? Hová tűnt Vidám kutyám és hová tűntek fiatalkorom tiszta felhői? Valaha városokat láttam a magasban, oszlopokat és kupolákat, a Himalájánál is hatalmasabb katedrálisokat. Akár az emlékek, elidőztek az anyag és az üresség, a létező és a nem létező időtlen határmezsgyéjén. Voltak pillanatok, amikor ködalakjaik, az anyagtalanok közül a leganyagtalanabbak, mozdulatlanra dermedtek, mintha bronzból öntötték volna ki őket, vagy vasból kovácsolták volna, hogy aztán egy fuvallattól könnyedén szétzilálódva, a káosz apró részecskéivé essenek szét.

Már nem látom a felhőimet, sem az égi kígyócskák játékát, sem a villámló kört, de a vegyszercsíkokat sem. A Hotel Sapiens égboltját halvány hártya borítja, tejfehér homály, ami a nap sugarainak csak a töredékét engedi át.

Így másodjára is elrabolták tőlem az eget.

Ám legyen! Az elrabolt ég felett van egy másik, ami üres, sötét és néma. Nem szállnak fel odáig a városok mérges gőzei, nem hallatszik fel odáig az emberi parancsolgatás, gyalázkodás, jajgatás, és nem tudjuk beszennyezni váladékainkkal. Annak ridegségéből meríték békét, annak végtelenségében találok meg az én szabadságomat.